

DNEVNE VESTI

Svečanosti v čast Oberdanu

Včeraj je bila 31. obletnica smrti Viljama Oberdana. Italijanski listi proslavljajo njegov spomin z gl. boklo čutečimi besedami. To letošnja obletnico poveljuje še posebno včerajšnja slavnost na pokopališču pri Sv. Ani, ko so izkopali sedaj identificirane zemске ostanke pokojnikov ter jih prenesli v kriptu, kjer so pokopani tržaški prostovoljci, padli v svetovni vojni. — Radovedni smo sedaj, ali se oglašijo tudi temu proslavljanju političnega atentatorja tenkovestnost tistih, ki so tako ostro obsojali naša razmotrivanja o kvalifikaciji dogodka v Sarajevu. Zelo značilno, ki je na mestu in ki v takem načelnem vprašanju ne dopušta nikakih kompromisov vesti, bi to zahtevala. Seveda pa je tu vmes neka druga stvar — ta namreč, da je za obsojanje „Edinosti“ in razna podkivanja na naš naslov potrebna le skrajno mala mera — pogunal. Na tej podlagi se moreta tudi presojati moralna zasluga takih nastopov proti nam, da niti ne govorimo o vrednosti takih „zaslug“ za naše ljudstvo v teh tako težkih časih!

Obnovitev obrtnih dovoljenj

Tukajšnji občinski urad poziva vse imetnike dovoljenj za gostinice, krčme, kavarne, likernice itd., ki še niso vložili prošnje za obnovitev obrtnega dovoljenja, da storijo to čim prej. Obenem se prizadeva opozorjajo, da bodo v smislu zakona o javni varnosti zaprti vsi tisti obrtni, ki ne obnovijo svojega dovoljenja. Dodatno k navodilom od 24. novembra 1923. se opozarja, da se morajo dovoljenja predložiti potem določenih konsorcijev, do katerih naj se obrnejo vsi obratovalci, tudi tisti, ki niso vključeni.

Zažanje cene vodi. Tukajšnji občinski svet se že delj časa bavi z vprašanjem znižanja cen vodi. V smislu načrta ing. De Parente bi bila cena vodi od 1. januarja 1924. dalje naslednja:

- 1) Dobava vode zasebnikom potom ločenih števcih ter voda za zgornjo okolico lir 1.40 za kubični meter (sedanja cena 1.60, znižanje odgovarja torej 12%);
 - 2) Dobava vode zasebnikom potom osrednjih števcov, državnim bitjem, kr. vojski in mornarici ter državnim železnicam lir 1.20 za kubični meter (sedanja cena 1.60, znižanje odgovarja 25%);
 - 3) Dobava vode dobrodelnim bitjem lir 1.00 za kubični meter (sedanja cena 1.60, znižanje 40%);
 - 4) Dobava vode za Splošno skladišče (Magazzini generali) lir 0.80 za kubični meter (sedanja cena 1.60, znižanje 50%);
 - 5) Dobava vode občini in občinskim podjetjem (bolnišnica) lir 0.80 za kubični meter (sedanja cena 1.20);
 - 6) Dobava vode industrijam in ladjam: ako znaša letna poraba do 1000 kubičnih metrov lir 1.20 za kubični meter; za porabo od 1001 do 3000 kub. m lir 1.10; od 3001 do 10.000 lir 1.00; od 10.001 do 20.000 lir 0.90; od 20.001 dalje lir 0.80 za kubični meter.
- Ureditev dobrodelnih ustanov. Kr. prefektura v Trstu, videvši čl. 89. zakona 17. julija 1890 št. 6972 o javnih dobrodelnih ustanovah, videvši člen 6. kr. odloka 22. aprila 1923. št. 982, ki razleza na anektirane pokrajine zakonodajo o javnih dobrodelnih ustanovah, odreja: Upravitelji in zastopniki dobrodelnih ustanov, ki so podvržene koncentraciji in združenju v smislu VI. poglavja zakona 17. julija 1890 št. 6972 in onih ustanov, ki jih omenjata člena 90. in 93. istega zakona, morajo o tem obvestiti do 5. januarja 1924. Dobrodelne kongregacije (Congregazioni di carità) v onih občinah, kjer imajo imenovane ustanove svoj glavni sedež. Prestopki proti tej odredbi se bodo kaznovali v smislu zakona.

Društvene vesti

Sentjakobska mladina priredi v nedeljo dne 23. l. m. ob 18.30 v dvorani DKD pri Sv. Jakobu veliko mladinsko zabavo.

M. D. P.: Nocoj ob 20.30 odborova seja. — Predsednik.

Iztržaškega življenja

Nezreča ali zločin? Mestni stražnik težko poškodovan. Snoti okoli 19. ure je prišel v zavod „Zelene križe“ nočni čuvaj Anton Sabato ter prosil zdravniške pomoči za nekega moža, ki je malo prej padel po stopnicah na trgu Sansovino, pred uhodoma predora Montuzza. Sabato je povedal, da se je tam pogovarjal z nekim prijateljem, kar je zapazil, kako se je neki mož, stopajoč po stopnicah, nenadoma opotekel, kakor da bi mu bilo postalo hipoma slabo ter padel po stopnicah.

Na označeno mesto se je podal zdravnik, ki je ugotovil, da je neznanec ranjen na več mestih po glavi ter da ima hudo pretreseno možgane. Na podlagi dokumentov, ki so jih našli pri njemu, je bil ranjenec spoznan za 38-letnega mestnega stražnika Rudolfa Molinari, stanujočega v Kjadinu — Boschetto št. 874.

Po prvi pomoči je bil Molinari prepeljan v mestno bolnišnico. Ko je prišel nekoliko km sebi, ga je zaslišal tamkaj nameščeni policijski agent, kateremu pa je Molinari povedal, da ni padel po nesreči, temveč, da ga je, ko je šel po stopnicah, napadel nek mož visoke postave ter ga udaril z vso silo po glavi, tako da je izgubil zavest. Ranjenec je še dodal, da pozna napadalca samo na vid.

Ranjencu ni bilo mogoče podrobneje zaslišati, ker je radi poškodb le s težavo govoril. Dogodek je bil naznanjen na kvesturi. Varnostno oblastvo si prizadeva, da dožene, kakor je bil pravzaprav ranjenec Molinari. Zadeva je precej nejasna.

Predzren čim dveh lopovov. Pretekli torek zvečer se je pripetil v ulici Rigutti dogodek, ki je precej razburil tamošnje prebivalstvo. Pek Robert Vecchio, star 26 let, lastnik pekarnice, ki se nahaja v hiši št. 5 omenjene ulice, je okoli 21. ure skupno s svojo ženo pospravjal v pekarni, ki je bila že zaprta. Nenadoma je nekdo potkal na vrata. Misleč, da je znaj kak zapoznen odjemalec, je šel Vecchio odpirat. Ko je odprl vrata sta mu stopila naproti dva moža z zakrknanim obrazom ter naperila navih samokresa, odločno zahtevajoč, naj jima brez ugovora izroči vse denar. Vecchio se je že hotel ukloniti volji lopovov, kar je njegova žena, zapazivši oborožena neznanca, izzvala obuzano vstati na pomoč. To je lopova pre-

strašilo; v bojazni, da ne bi prihiteli ljudje, sta planila skozi vrata ter se spustila v beg. Vecchio se je spustil za njima, a je moral opustiti zasledovanje, ker sta lopova pričela streljati s samokresi proti njemu; k sreči so strelji zgrešili svoj cilj.

Vecchio je naznanil dogodek na orožniški postaji v ulici Letria.

Smrt ponesrečenca. Včeraj zjutraj je v mestni bolnišnici podlegel zadobljenim poškodbam tehnični uradnik Alfred Koch, o katerem smo poročali, da se je predvčeršnjim popoldne težko ponesrečil v livarnici Metlikovitz.

Težakova nezgoda. Pri delu v prosti lukl V. E. III si je včeraj popoldne izvinil levu nogo v gležnju 30-letni težak Alojzij Zaro, stanujoč v ulici Industria št. 5. Dobil je prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico.

Koleselj podrl staro. Včeraj popoldne je enovprežni koleselj, na katerem je sedel ravnatelj prevozne družbe Hugo Baldi, star 38 let, podrl na tla na korzu Garibaldi 73-letno vdovo Regino Mezzovana, stanujočo v ulici Pondeares št. 6. Uboga starika, ki je zadobila precej hude poškodbe po glavi, je bila prepeljana v mestno bolnišnico. — Baldi je bil aretiran, ker je baje on zakrivil nesrečo.

Vesti z Goriškega

Nov furlanski prefekt. Kakor smo pred dnevi poročali, je bil furlanski prefekt odv. Pisenti imenovan za generalnega vojnoodškodniškega intendanta za vse tri Benečije. Tedaj se je splošno mislilo, da ostane navzlic temu imenovanju še nadalje prefekt Furlanije, toda vest iz Rima poroča, da odv. Pisenti zapusti mesto videmskega prefekta.

V soboto je zasedala v Rimu medministrska komisija, ki se je ukvarjala s problemi novih pokrajin. Po končanem zasedanju se je ministrski predsednik razgovarjal z odv. Pisenti-jem, kateremu je sporočil odločno voljo vlade, da se po sepi rešitev vojnoodškodniškega vprašanja, ki je velike narodne važnosti tako iz ekonomičnega, kakor tudi moralnega in političnega stališča. Ob tej priliki je Mussolini tudi najbrže sporočil odv. Pisenti-ju, da je odstavljen od mesta furlanskega prefekta. Generalni intendant odv. Pisenti si je izbral za sedež svojega urada Videm in se poda v kratkem na inšpekcijsko potovanje po osmih poškodovanih pokrajinah.

Za njegovega naslednika na videmski prefekturi je imenovan doseđani komisar likvidator goriške dežele comm. Guido Nencetti. Ker se ni novi prefekt za časa svojega prebivanja v Gorici vtičal v politično življenje, nam ni znano, kakim potom misli on razvozljati zamotano vprašanje tujerodcev. Vsekako pa upamo, da bo imel pri tem poslu več sreče in pameti, nego je imel odv. Pisenti, ki je hotel tujerodni vozil kratkoma presekat, pa ga je še bolj okrepil. Z bivšim furlanskim prefektom nesrečnega spomina se dostojno poslovimo v eni iz prihodnjih števil.

Kmetijske potovalne šole. Na novo vpljane kmetijske potovalne šole so razdeljene po goriškem delu dežele tako-le: V Gorici se bo nahajalo podravnatelstvo za bivši goriški, krminski, kanalski in komeški okraj. V Ajdovščini bo oddelek za bivši ajdovski, vipavski in idrijski okraj, v Tolminu za bivši tolminski, cerkljanski, kobarški in bovški okraj in v Cervinjanu za bivši červinjanski in gradiščanski okraj. Za Brda in Vipavo bo vpljlan poseben oddelek za sadjerejo, ki bo imel svoj sedež v Gorici.

Za slovenski del dežele bodo seveda imele te šole le tedaj gospodarski pomen, če bo učni jezik slovensčina, drugače je bolje, da jih ne vpeljejo, ker je škoda stroškov.

Knjževnost in umetnost

Novi Rod. Izšla je decembrska številka najlepšega slovenskega mladinskega lista. Zastopani so pesniki: K. Širok, St. Kosovel, P. Leshovčeva; ter pisatelji: L. Albrecht, V. Levstik, Kr. Moško, L. Pahor, Ribičič, I. Vouk. List je poln krasnih ilustracij A. Černigoja; B. Jakca in M. Maleča.

Tej številki je dodana priloga za našo najmanjšo dečo.

Stariši! Razveselite svoje otroke s tem, da jih naročite na edino pravo in res naše čtivo.

DAROVI

Za svetoivansko podružnico „Šolskega društva“ se je nabralo v veseli družbi pri g. Kolaricu L. 17.— Isti podružnici so darovali: gg. Bole L. 6.— I. Tomažič in Ludvik Modic po L. 5.— skupaj L. 33.— Svetoivanski pevski zbor se je prijavil kot ustanovni član in volil v ta namen L. 200.—

Vrlenu zboru, kakor ostalim darovalcem srčna hvala.

Trgovca Janko in Josip Benko sta darovala 9 kg figola za refekcijo otroškega vrtca na Vrdeci. Srčna hvala!

BOG PLACAJ VSEM, KI DAJO DAR MLADINI, DOMU NA ALTAR!

Borzna poročila.

Valuta na tržaškem trgu.	
ogrsko krone	0.11
avstrijske krone	0.0937
češkoslovaške krone	67.30
denarji	26.05
leji	11.75
marka	12.25
dolarji	23.10
francoski franki	119.—
švicarski franki	403.—
angleški funti papirni	101.05

Tečaj:	
Cosulich	871
Dalmatia	240
Genova	1235
Libera Tristina	392
Lloyd	1436
Lussino	645
Martinovich	151
Oceania	110
Premuda	525
Trpčevich	810
Ampela	420
Cement Dalmatia	870
Cement Soslato	280

Potrti globoke žalosti naznanjamo, da se je v nedeljo, dne 16. t. m. ob 7. uri zvečer naš soprog, oče, brat in tast, gospod

Gravner Anton

posestnik, bivši obč. odbornik itd.

nenadoma presilil v večnost. Pogreb nepozabnega pokojnika se je vršil v torek, 18. t. m., ob 2 pop. iz hiše žalosti v Oslavju št. 125 na domače pokopališče.

Tem potom se najtopleje zahvalujemo vsem, ki so ob tej priliki pokazali dokake svojega sožalja, posebno pa vsem darovalcem krasnih vencev, domačemu pevskemu zboru in godbenemu krožku za ganljive žalostinke in končno vsem, ki so dragoga pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

V Oslavju pri Gorici, 18. decembra 1923. Marija, soproga, Antona, Stanko, Dora, Figel Valerija, Mirko in Vlado, otroci, Ivan in Franc, brata, Marija in Katarina, sestri, Figel Anton, zet. 669

Mali oglasi

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Nizke cene. Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Slavce, via Giulia 29. 1677

KRONE, goldinarje, plačujem vedno 5 stotink več kot drugi. Edini grosist, via Pondeares 6-L. 44/1

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 45. 58

ZA PRODAJALCE. Božične razglednice s slovenskim napisom. 100 komadov L. 4.— Papierna Piazza Ospitale 8. 1759

V GOSTILNI FURLAN (ex Franc), via Gepa 18, se toči od danes naprej prvovrsten vipavec à L. 2.20 prvovrsten refošk, vipavec à L. 4.80 prvovrsten istrski refošk à L. 4.— za družine 3.60, okusen pa klibkeji vipavec à L. 2.40. Pridi, poskusi in sodi!!! 1758

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski refošk in kraški teran. Na debelo in za družine Via Cunicoli 8, na drobno in za družine Via Giuliani 32. Telefon 19-80.

Priporoča se lastnik FR. ŠTRANCAR. (684)

Hočete prihraniti?

Paletots (Ranglan) od L. 99.— naprej
 Moške obleke 99.—
 Obleke za mladeniče 65.—
 Hlače iz debelega blaga 32.—

40 - Alla Città di Trieste - 40
 40 - Via Carducci - 40 675

Izredna prilika!

Šivalni stroji, petletno jamstvo, L. 350.— za vezenje L. 570.— zaklopni, luksuzni L. 720.—, Zaloga najboljših koles po izrednih cenah.

Iščejo se preprodajalci za Juljsko Krajino proti posebnim popustom. Pošiljate proti predplačilu. Cervellini, Trst, Via G. Carducci 27

Vsi odjemalci odlikovane specialitete „Jajčna Crema marsala“ dobijo popolnoma brezplačno krasno stensko uro s 36 urnim navitkom.

TVRDKA R. Crismanelch Trst, Via Valdirivo 34 Telefon 13-39

COOPERATIVE OPERAIE (DELAVSKE ZADRUGE)

EDINA PRILIKA

BOŽIČNE DAROVE

Obiščite naše

SKLADIŠČE OBLAČIL

Via Raffineria šte. 3, I. in II. nadstropje

POPOLNA LIKVIDACIJA

vseh predmetov.

Izredna prilika:
 Ostanki svile v vseh barvah
 Torbice, novčarke, listnice
 Voinene obleke po L. 69.—, 99.—, in 129.—
 Zadnja moda
 Voineno blago - Golf v vseh barvah
 Izgotovljene obleke za moške in dečke
 Paletots - Kožuhi - Ranglan

Prosta izbira Brez vsake obveze za nakup.

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.
 Delniška glavniča Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.
 Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo
 potom zaveznega zavoda

Jadranska Banka v Beogradu Ljubljani in Zagrebu
 in njenih podružnic v glavnih mestih Jugoslavije.

Daje kredite za nakup blaga, subvencije na blago, inkasi efektov in računov. Informacije. Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.
 Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

PODLISTEK

Paul Bourget:

JEČA (La Geôle) Poslovenil F. P. II.

14. oktobra 1877.

Se le ob enajstih zvečer je ugotovil Ivan Vialis, da je izginilo ono nevarno pismo, ki ga je bil prejel, kakor že rečeno, v hipu, ko je odhajal z doma in ga tako lahkomiselno pustil v pisalni sobi. Ni se bil vrnil domov s svojo ženo, kakor je najprej nameraval, temveč je šel v ministrstvo, kjer je imel nekaj zastalega dela. Ves popoldan je sprejel stranke ter odpiral ogromno uradno pošto. V svoje stanovanje je prišel le za en hip, da se preobleče, ter je nato takoj zopet stopil v kočijo. Večerja sta v elizejski palači. Ko sta se vrnila, je šel on naravnost v pisalno sobo, da pregleda svojo lastno večerno pošto. Ko je nazadnje še hotel vzeti Grangierjevo pismo, da ga shrani na varno mesto, ga ni več našel. Strel se je od one groze, ki gre človeku kakor led skozi telo in dušo. Ravno zato, ker se je spustil le s skrajnim odporom v to podlo kupčijo, ki jo je bil sprejel radikalski časnikar, je uvidel takoj nevarnost, ki bi nastala, ako se taka listina objavi. Ali je bila ukradena? Toda ali je to sploh mogoče? A njegov spomin ga ni varal. Prejel je ono pismo in ga del z zavikom vred v mapo. Tu je zopet odprl mapo in jo tresel nervozno in nekako otroče. Da, samo ena možnost je bila, možnost tativne. Toda kdo jo je izvršil? Zakonska dvojica, ki sta jo držala Marija in on v svoji službi, je prišla iz Beard-a, male vasi v pokrajini Nivernais blizu Imphy, ki je tistim, ki se zanimajo za rimsko umetnost, dobro znan po svoji razdejani cerkvi iz XII. stoletja.

Ko sta zakonska Vialis obiskala nekoč to svetišče, izpremenjeno v skedenj, — tedaj sta bila šest mesecev poročena —, sta se seznanila z Ivanom in Marijo Bourrachot, ki sta tudi njila le še malo časa poročena. Pri razkazovanju cerkve sta jima pravila, da se nameravata njila v Neversu kot sluga. — „Sprejmemo nastaniti v Neversu kot sluga. — Sprejmemo jih mi,“ je rekla tedaj gospa Vialis. Imenujeta se kakor midva. To je lepo. Mi ju bova izobrazil. Vzemiva ju na mesto onih drugih dvoh.“

stveno špekulacijo z izsiljevanjem in skandalom? — Bourrachot, vi ste pospravljali na moji pisalni mizi danes popoldne? Nisem našel na istem mestu ne papirjev ne knjig.“